

Tork Botner új regénye

1

Nagyon szeretek olvasni.

Most nyári szünet van.

Listát írok a könyvekről, amiket befejeztem.

Az iskolai könyvtárban megvannak a kedvenc szerzőim regényei, egyszerűre három könyvet lehet hazahozni. Ha valamit nagyon szeretnék, akkor azt gyakran csak megnézem a polcon, és visszateszem. Másik hármat hozok haza. Persze sorozatok is vannak. Ha nem unok rá, akkor ugyanannak a sorozatnak a darabjait egymás után kiolvasom. Közben ajánlanak egy új könyvet, és csak nézegetem. Odamegyek a polchoz, leveszem, forgatom a kezemben, nézem a szerző fotóját, elolvasom az első mondatot. Jövő héten kikölsönzöm, gondolom magamban, aztán visszateszem, és hazamegyek.

Így voltam Tork Botner könyvével is. Előző évben jelent meg, sokat hallottam róla. Amikor a könyvtárban jártam, mindig ellenőriztem, a helyén van-e. Három hete azt gondoltam magamban: most már ideje kivennem. Két hete odamentem a polchoz. Ha mások állnak egy szerző könyvei előtt, akkor nem szoktam odalépni. Úgy csinállok, mintha valami más érdekelne. Egy fiú lépkedett a polc mellett. Egyenesen Tork Botner könyveihez tartott. Botnernek három könyve van, de rögtön tudtam, hogy a legújabb regényét fogja kikölsönözni. Elfordultam, nézegetni kezdtem valamit. Pár perc múlva, amikor már üres volt a polc előtti rész, megszemléltem a foghíjat, ahonnan az új Tork Botner hiányzott. Majd kiveszem máskor, gondoltam magamban.

50

Aztán elkezdődött a nyári szünet. Fél kilenckor porszívózúgásra ébredtem, aztán harangoztak. Itt heverek a szivacsomon, és Tork Botner könyvét olvasom. A feléhez értem. Beosztottam. Huszonkilenc fejezetből áll, úgy döntöttem, egy hét alatt olvasom el, hogy tovább tartson.

Munkaidő vége. Bloomfield, az úrhajós visszafelé tartott a hálókabinba. Ezüst színű, meredek lépcsősoron kapaszkodott fel, két kézzel kapaszkodott, talán nyögött is. Fölfelé menet azon gondolkozott, milyen egyedül van. Úrhajós lévén fegyelmezett volt, világosan tudta, hogy kétszáz nap telt el a bázison, és még háromszázötvenkettő van hátra, de néha azért belenyilallott az emberi társaság hiánya. Nem kimondottan a szeretteire gondolt ilyenkor, bárkivel, egy ismeretlen bolti pénztárossal is szívesen összekacsintott volna a gyöngeség futó pillanataiban. Nem látja senki, gondolta magában. Mintha éppenséggel titokban lopakodna fel a hálókabinba, noha erről szó sincs. Ha majd felér, végig fog dőlni a priccsen, és még olvas egy keveset. Ha ugyan ki nem esik a kezéből az e-könyvolvasó rögtön az első soroknál.

Be kell vallania magának, egyre fáradtabb, gondolta lépcsőzés közben. És a fáradságába mintha fásultság is vegyülne. Talán a földi kapcsolattartóhoz kellene fordulnia, hogy időpontot foglaljon tanácsadásra. Rögtön el is hessegette a gondolatot, tanácsadás, ugyan minek, még emlékezett a múltkori alkalomra, ahogy kerülgette az érzéseit, próbált olyan szavakat celluxozni egymáshoz, amelyek nem ébresztik fel a tanácsadó gyanakvását. Minek kérjen segítséget, ha utána úgyis azzal töltene az időt, hogy eloszlassa a tanácsadó aggályait. Fárasztó hülyeség, legföljebb akkor volna értelme, ha el akarná ütni az időt valamivel. De hát, ha belegondol, dolga van éppen elég.

Végignyúlt vékony, de kényelmes matracán, lehunyta a szemét, és egyből elaludt.

A lények érzékelték Bloomfield tudatszintjének megváltozását. Az acél-falon keresztül bújtak elő. Nem anyagszerűen lakták ezt a bolygót, ezért kóborlásukat az úrbázis határai sem korlátozták. Ha akarták, meg tudtak jelenni Bloomfield előtt – ilyenkor színes, pamacsos fényfoltoknak látszóttak, amelyek játékosan, sietség nélkül huppantak egyik felületről a másikra –, de újabban leszoktak erről. Az elmúlt pár hónapban szinte egyáltalán nem kommunikáltak vele, úgy érezték, jobb nem zargatni az úrhajóst. Fásultnak látták. A lények átszállingóztak a hálókabinon, és folytatták spon-tán útjukat a bolygón. Megfordult a fejükben, hogy kerülhetnének is, de az egésznek nem tulajdonítottak ekkora jelentőséget. A hálókabint kikerülni a dolog túlagyalása lenne – végül erre a következtetésre jutottak, és ehhez tartották magukat.

Bloomfieldnek amúgy, amikor épp nem horpasztott álomtalan alvással, elege volt belőle, hogy minden ott van, ahová leteszi. Ha ledobta a zokni-ját a kabin közepére, miért nincs valami robotbejárónő, amelyik elviszi a szennyestartóhoz, aztán amikor összegyűlik egy adag tisztítandó gönc, be-tesz mindent a tisztítógépbe? Érthetetlen. Attól, hogy úrhajós, miért várják el tőle, hogy rendszerető legyen? Nem sok ez a jóból?

Ezen kívül félig-meddig zavarta, hogy nem adtak mellé robotkiskutyát. Sok helyet nem foglalna, és játékaival talán felvidítaná Bloomfieldet. Elillan-na a magány, miközben figyelne, amint a műdakszli egy kislabdát kerget.

Bloomfield egészségtelenül sokat gondolt az elmúlásra, és ezt tudta ma-gáról.

A mai adagot ezzel kiolvastam, csak nézegetem a borítót. Tork Botner re-gényei általában úrbázisokon játszódnak, kicsit olyanok, mint Andy Weir A marsi / Mentőexpedíció című regénye, csak még annál is jobbak.

Eszembe jut a fiú, aki előttem kikölcsönözte ezt a könyvet. Biztos neki is nagyon tetszett.

Felállok a szivacsról, és visszateszem a beépített szekrénybe. Apa már nincs itthon. Nappal a beépített szekrényben tartjuk a szivacsomat, hogy ne legyen útban. Elég kicsi a lakás. Apa a városi könyvtárban dolgozik. Nyáron előfordul, hogy én viszek neki az ebédet. Tizenegy körül kell elindulnom, metróval megyek. A könyvtár fent van a domboldalban.

A metrón meglátom az egyik osztálytársamat, Eriket. Az utolsó tanítási héten mesélte, hogy az nyáron az uszodában fog dolgozni. Átfut az agyamon, hogy odamegyek hozzá, de túl nagy a tömeg. Tíz méterre lehet tőlem, nem vesz észre. Beugrik, hogy Tork Botner is arról ír a második regényében, milyen gyakran előfordul, hogy két ember találkozik, de csak az egyik veszi észre a másikat. És mikor ismeretlenekkel találkozunk, meddig őrizzük meg az emlékezetünkben a külsejüket? Most itt állok egy barna nadrágos férfi mellett a metrón, de öt perc múlva már fogalmam se lesz, hogyan néz ki. Elbambulok, a telefonomat nyomkodom, és meglátok egy pokémont. Itt utazik a metrón, de most a tömegben képtelenség lenne befogni. Egy néni ölében ül. Jön egy üzenet anyától, azt írja, hazafelé hozzak egy csomag dörzsiszivacsot. Pedig egyébként ritka darab ez a pokémon, tetszik. Közben a dörzsiszivacs se megy ki a fejemből. Egy időben utáltam takarítani, aztán volt egy időszak, amikor egészen rákattantam. Minden szombat reggel lesúroltam néhány felületet, az volt a szabály, hogy minden héten eggyel több felületet súroltam le, mint előző szombaton. Ezt a szabályt magamnak állítottam fel, apáék furcsállták kicsit, de örültek, hogy kiveszem a részem a háztartási munkából. Aztán pár hónap után valahogy lecsavarodtam a súrolásról.

52

Le kell szállnom a városi könyvtárhoz, akkora mákom van, hogy a pokémon is az ajtóhoz szambázik, keresztülleg a mit sem sejtő utasok szilárd tésztén, és leszáll. Ő bezzeg simán odajutott volna Erikhez, ha akar. A metrómegállótól jobbra kellene indulnom, de a pokémon balra megy. Követem. Még van tíz-tizenöt percem, apa ebédszünete csak fél egykor kezdődik. Az út egyik oldalán házak, a másik oldalon facsoport. Még sosem jártam erre. A pokémon elég gyors, egyelőre nem tudom befogni, szaladnom kell ahhoz is, hogy ne maradjak le. Egyszer csak megáll, fellebeg egy régi ház verandájára. Mit akarhat? Ha bemegegy a házba, elveszítem. Nagyon szép ház, egyáltalán nem hasonlít az utcában levő többi házhoz. Legalább százéves. Oldalt, a veranda mellett garázsszerűség, ajtaja üvegezett. Régiségkereskedés, ez áll a kopott táblán. A pokémon egy helyben áll, meg sem moccan. Fogom a mobilt, nekilátok, hogy befogjam, de nem sikerül. Talán lefagyott, mármint nem a telefonom, hanem a lény, ilyen még nem láttam. Söhajtok, önkéntelenül lenyomom a kilincset, bár fogalmam sincs, mit keresek itt. Egy öreg bácsi ül odabent, órát szerel. Az óra számlapján varázslatos minta, belevész a tekintetem. Még sosem láttam hasonlót. A kereskedés polcain szertesztét egy csomó szebbnél szebb modellhajó.

A bácsi rám néz, meg se lepődik, hogy ott állok előtte. Szervusz, mondja, aztán belekezd, és elmondja az óra történetét. Hallgatom, közben a pokémon ki is megy a fejemből. Egyszer csak vége. Már nem beszél, és a szerszámot is leteszi. Engem néz.

– Csókolom – buggyan ki belőlem, mintha újra óvodás lennék. Lélekszakadva rohanok, hogy időben odaérjek a könyvtárba, odaadhassam apának az ebédjét, amikor kezdődik az ebédszünet. A facsoportot ösvény szeli át, pontosan a könyvtár hátuljához érkezem. Ezt az útvonalat eddig nem ismerem. Nem késem el.

Elköszönök apától, de még nem megyek haza. A kölcsönözhető könyveket nézegetem, rituálisan ellenőrzöm, milyen könyvek vannak bent Tork Botnertől. Meglátok egy fiút a városi könyvtárban. Rögtön felismerem, ő az, aki a nyári szünet előtt pár héttel kikölcsönözte Tork Botner új regényét. Furcsa, nagy alakú, régi könyv van a kezében. Kíváncsi vagyok, vajon mi lehet az. Mit olvashat ez a fiú? Lehet, hogy nekem is tetszene? Most kölcsönzi ki, vagy most hozta vissza? Hogyan deríthetném ki, hogy ki írta azt a könyvet, és mi a címe? A fiú eltűnik a szemem elől.

Következő héten megint ebédet viszek apának. Mindig csak egy héten egyszer, mert a többi napon délután négytől zárásig dolgozik. Olyankor otthon ebédel.

Tegnap volt a születésnapom, kaptam egy nagy stósz könyvet, nyolc darabot, úgyhogy most nem akarok semmit kikölcsönözni.

Amikor kilépek a könyvtár kapuján, eszembe jut a facsoporton keresztülvezető ösvény, és megkerülöm az épületet. Újra ott érek ki az ösvényről, ahol a százéves, verandás ház áll. Előveszem a telefonomat. Előfordulhat, hogy a verandán és a facsoportban folyamatosan pokémonok tanyáznak.

Mielőtt megnyithatnám az appot, látom, hogy van valaki a verandán. Először azért nem vettem észre, mert hason fekvő heverészik. Valamit olvas. Most zajt hall. Ösztönösen hátrahőkölök, egy bokor ágai közé húzódok, de már lebuktam, észrevett. Becsukja a könyvet. A nagy alakú, régi könyv az, amiről annyira tudni szerettem volna, hogy ki írta és mi a címe. Hogy én is elolvashassam.

A fiú tovább olvas. Azt hiszem, mégse vett észre. Nyikordul a régiségkereskedés ajtaja, kijön rajta az öreg bácsi, aki múltkor elmondta nekem az óra történetét.

– Szia, Butnár – mondja a fiúnak.

– Szia, nagypapa.

A fiú felkönyökököl.

– Megint a családi legendáriumot olvasod?

Ezek szerint ez a bácsi a nagypapája. És a családjuk ebben a házban lakik. És ez a különös, régi könyv az ő családi legendáriumuk. Ezek szerint soha nem fogom tudni elolvasni, hiszen csak ez az egy példány létezik belőle.

Még váltanak néhány szót, aztán a nagypapa bemegy a házba. A régiségkereskedés üvegén tábla: zárva.

A fiú belemerül a könyvbe. Megfordulnék, hogy visszamenjek az ösvényen, és hazametrom, de ekkor hirtelen azt hallom:

– Te mit ólálkodsz a bozótban? Pokémonra vadászol?

A fiú szólított meg. Engem néz. Végig tudta, hogy itt vagyok, csak úgy tett, mintha nem vett volna észre.

Érzem, hogy az arcomba megy a vér. El akarok szaladni, de végül azt mondom.

– Ez a te nagyapád boltja?

– Igen, régiségeket árul.

– A múltkor itt jártam.

Elkezdem mondani a történetet, amit a nagyapától hallottam, aztán hozzáfűzöm: Tork Botner új regényében is van egy varázslatos régi óra. A fiú figyelmesen néz.

- Ezek szerint olvastad.
- Igen, ő a kedvenc író – felelem.
- A fiú mond valamit Tork Botnerről, aztán így folytatja:
- Nagypapa ritkán tartja nyitva a boltot. Szinte senki sem megy hozzá vásárolni. Mindenki a facsoportban van. Pokémonra vadásznak.
- A kezében tartott könyvet nézem.
- Te mit olvasol? Nagyon szép könyv.
- A családunk legendáriuma. Ez az egy példány van belőle. Amikor tízéves lettem, nagypapa elővette a vitrinből, és megmutatta. Azóta nézegethetem. Kíváncsi vagy rá?
- Igen – mondtam, de aztán eszembe jutott, hogy anya vár otthon.
- Most el kell mennem – hadarom, hátat fordítok, és szaladok egész a metrómegállóig.

2

Hat óra múlva Bloomfield valami sajtószerű, pattogó zajra riad fel az úrbázison, ahol a kényelmes mozgást mesterséges gravitáció biztosítja. Nagyon eleven, de kimondottan szabályos ez a zaj, gondolja. Pislogva a kijelzőre néz, és megállapítja: alhatott volna még egy órát. Felkönyököl, a padlón két lényt lát. Most nem színes, pamacsos fényfoltok látszanak. Megkeményítették magukat, gondolja Bloomfield. Mint két kicsi celluloid labda, úgy pattognak egymás mellett a padlón; ha az egyik lepattan, a másik ugrik magasba, így játszanak fáradhatatlanul.

54

Bloomfieldben nyoma sincs kíváncsiságnak, egyből eleget van az egészről. Nem tudja, miért teszik ezt a lények, miért foglalkoznak ezzel a haszontalan pattogással, de halálosan fáradtnak érzi magát. A munka legyen elvégezve, ez a filozófiája. Azon kívül egy moccanásnyit se akar csinálni, gondolni, beszélni. Hagyják őt békén. Most is ez fut át az agyán. Miközben megmosdik és felöltözik, ignorálja a két pattogó labdát. Abban bíz, hátha felszívódnak, és akkor nem kell kitalálnia, hogyan tüntesse el őket.

Kérdősködtem Butnárról. Rákerestem a régiségboltra is, de nem találtam róla semmit a neten. Létezik ma még olyan üzlet, amit nem lehet megtalálni a Google Mapen?

Kiolvastam a születésnapomra kapott regényeket, de újra és újra Butnár családi legendáriuma járt a fejemben. Mi lehet benne?

Beköszöntött a szeptember, és nem hittem a szememnek. Az iskola melletti utcában egy padra letéve ott volt a felismerhető, régi nagy alakú kötet. Önkéntelenül odaszaladtam, leültem és nézegetni kezdtem.

Hol van Butnár? Miért hagyja ott a könyvet gazdátlanul?

Megjelenik a padtársam, Eliza. Ez a specialitása. Nem mondom, hogy settenkedik, de úgy tud ott teremni helyeken, hang nélkül, hogy senki nem veszi észre, honnan közeledik. Már ott is van. A frufruja egyenes, a haja barna. A szeme vidám.

– Szia, Gotje – mondja.

Mellettem ül a padon.

– Mit nézegetsz? – kérdi.

Első reflexből eldugnám Butnár családi legendáriumát, de aztán erőt veszek magamon. A titkolózással rögtön gyanúba keverednék.

Viselkedj természetesen, Gotje – mondom magamban.

Fél mondatig sem jutok – „egy régi könyv”, hebegem, „nem tudom, miről szól” –, amikor közbevág.

– Szép a borítója.

Egy fiú képét nézegeti a telefonján. Már tavasszal is sejtettem, hogy tetszik neki Erik, de Eliza tagadta. Most viszont már nem is bánja, hogy észreveszem, hogy Eriket nézegeti.

– Honnan van ez a kép? – kérdezem.

– A tesitanár lőtte. Mindenkit lefotózott.

Nem emlékszem ilyesmire, Eliza azt mondja, biztos hiányoztam azon a héten. De akkor hogyhogy nem fotóztak le később se?

– Miért kaptad meg Erik képét is? – kérdezem. – Miért nem csak a sajátodat küldték el?

Gyanús az egész, Eliza csak a vállát vonogatja.

A hónom alá fogom a könyvet, sétálunk a metrómegálló felé. Elviharzik mellettünk Erik, az osztálytársunk. Azt hiszem, golfozik, ilyen fura hosszú zsákokkal járkál néha tanítás után.

Eliza lelkesen integet neki.

– Szia, Erik – mondja.

Erik, mintha nem hallaná, teper tovább.

Eliza képe elfelhősödik.

Gyorsan beszélni kezdek, előző nap láttam egy bugyuta karikatúrát apa újságjának hátlapján, hangosan, lelkesen mesélem, milyen volt, hátha megnevettettem vele. Halványan mosolyog, de látom, hogy csak félig figyel. Megenézem a telefonomat.

– Haza kell mennem – mondom Elizának, és elköszönök.

Hazafelé beugrok a sarki boltba.

– Jónapot kívánok, van dörzsi? – kérdem az elárusítót. Megrázza a fejét.

Visszafelé indulok, a következő sarkon van egy nagyobb áruház, ott kapok dörzsit. Amikor kilépek az áruházból, megint ott lépked előttem Erik a hosszú zsákjával. Megbököm a vállát.

– Figyi! Izé... – mondom. – Kicsit kedvesebb is lehetnél Elizával.

Rám néz. Nem érti.

– Tetszel neki – mondom.

– Nekem meg te tetszel, Gotje.

Elvörösödök. Erre nem számítottam.

– Suli után elmegyünk fagyizni? – kérdi.

Lelkesen néz rám. Összeszedte a bátorságát. Hallgatok. Lehervad az arcáról a mosoly.

– Értem. Neked valaki más tetszik – mondja.

Megrázom a fejem, és elszaladok.

Csak otthon veszem észre, hogy még mindig a hónom alatt szorongatom Butnár családi legendáriumát. Szerencsére itt a hétvége. Egész este a legendáriumot olvasom, néhány oldalról fotót is készítek. Szombat reggel szép idő van, metróval megyek a városi könyvtárig, aztán az épület mögül induló ösvényen felsétálok a régiségkereskedéshez. Ismét a „zárva” tábla fogad. Leülök a verandára, ahol Butnár hason feküdt. Előveszem a telefonomat, de most nincsenek a facsoportban pokémonok. A verandán nem szeretném otthagyni a legendáriumot. Mi van, ha elered az eső? Vagy ha valakinek megtetszik, és magával viszi? Már épp hazaindulnék, amikor megjelenik Butnár a biciklijén. Tejet, kenyeret hozott a boltból.

– Szia – mondja vidáman, amikor meglát.

– Visszahoztam – mutatok a könyvre. – Hogyhogy őrizetlenül hagytad a padon?

– Miből gondolod, hogy őrizetlenül hagytam? – kérdez vissza.

Rámeredek. Próbálok kitalálni, mi más magyarázat lehet arra, hogy a könyv egymagában, gazdátlanul hevert a forgalmas útvonal menti padon.

– A bokorból figyeltelek – vigyorog. – Láttalak, hogy jöttök a barátnóddal, úgyhogy gondoltam, leteszteltek. Tudtam, hogy kíváncsi vagy rá, és azt is, hogy egyből meg fogod ismerni.

Minden az arcom van írva. A képébe vághatnám, hogy pofátlanság volt, de sokkal jobban örülök, hogy hétvégén kiolvashattam a legendáriumát, és hogy szinte ismeretlenül megbízott bennem.

– Tudtad, hogy visszahozom?

– Valószínűnek tartottam – feleli mosolyogva. – Na, hogy tetszett?

Pillantása megállapodik a bevásárlószatyron.

– Megvársz? Gyorsan beviszem a kaját.

Ezzel eltűnik a házban, aztán pár másodperc múlva újra felbukkan.

– Mesélj, mi a véleményed a legendáriumunkról – kérdi, és a facsoport felé int.

Megindulunk az ösvényen visszafelé. Elmondom neki, amit a könyvről gondolok. Töprengek, eláruljam-e, hogy két oldalt kifotóztam belőle. Vajon rossz néven venné? Végül nem említem.

Azt meséli, szeret olvasni, de van még egy kedvenc időtöltése: modellhajókat ragasztgat. Németországban, Lühesand szigetén, egy eldugott kalyibában dolgozik a világ legjobb modellhajó-építője. Butnár fejébe vette, hogy a német mester inasa lesz. Az a terve, hogy januártól halaszt a gimiben. Majd később fejezi be.

– Az iskola megvár – magyarázza komoly képpel.

Egy kavicsot rugdalok. Lassan az ösvény túloldalára érünk, már látszik a városi könyvtár hátulja.

– Meghívhatlak valamire a könyvtár büféjében? – kérdi.

Bólintok.

– Nagyapám támogatja a tervemet, de apám ellene van – mondja, miközben a büfé felé lépdelünk. – Régen nagyapa is sok modellhajót épített.

– Tudom, olvastam a legendáriumban. Remélem, végül sikerül meggyőzőtök édesapádat, hogy elengedjen – mondom.

Valójában egyáltalán nem örülnék, ha Butnár elutazna, pedig fontosnak tartom, hogy megvalósítsa az álmait. Ezt a két gondolatot egyelőre nem tudom összebékíteni a szívemben.

Beállunk a sorba a büfénél. Narancslevet kérek, Butnár csokis tejet iszik. Amikor leülünk egy asztalhoz, meglátom Eriket, most nincs nála golfzsák. Könyveket hoz a hóna alatt.

– Szia! – mondja.

– Szia, Erik – felelem. – Ő itt Butnár, ő pedig Erik, az osztálytársam.

– Szia, Erik – mondja Butnár.

A két fiú egymásra néz.

– Nekem rohannom kell – mondja Erik. – Sziasztok.

Elsiet.

Butnár a szüleimről kérdez. Apa itt dolgozik a könyvtárban, mondom, anya pedig az IBM-nél.

– Neked sincs tesód? – kérdi.

Megrázom a fejem, aztán az órámra nézek.

– Lassan mennem kell.

– Egyszer megnézed a modellhajóimat?

– Persze, kíváncsi vagyok – mondom.

Kilépünk a könyvtárból. Felé intek, ő visszafelé indul az ösvényen, én pedig megyek a metróhoz.

Bloomfieldet leginkább viszolygással tölti el az egész. Már egy órája ül a laborban, mozgatja a botkormányt, a begyűjtött minták elemzésével halad előre, a két celluloidlabda pedig lankadatlanul pattog mellette a padlón. Enyhén szólva idegőrlő. Bloomfield mégsem tartja életszerűnek, hogy videón jelentse a földi személyzetnek. Szabály szerint ezt kellene tennie, ha bármi rendellenességet tapasztal. Most mondja azt, hogy „két labda pattog mellettem reggel óta”? Hogy „a pamacsleányek közül kettő labdává változott, hogy engem ingereljen”? Elég szarul hangzana. Azonkívül a földi irányító se tud mit lépni. „Húzódjon hátra, Bloomfield. Mindjárt szétlövöm őket lézerrel.” Ezt biztos nem mondaná.

Bloomfield elneveti magát, aztán tovább mozgatja a botkormányt.

4

A karácsonyi szünet előtti héten rossz idő van. A második óra utáni szünetben nem megyünk ki az udvarra, mindenki a helyén ül. Matekdoga lesz. Eliza is, én is a füzetünket nézegetjük. Az egyik példát nem egészen értem, pedig pár hete elvileg átvettük. Jacek, aki az osztályterem ajtajához legközelebb ül, felnéz.

– Gotjéhez jött valaki. Gotjének látogatója van.

Máris az összes fiú hurrog és füttyül.

– Gotjének fiúja van – mondogatják.

Butnár lép be az osztályba, egyenesen a padom felé tart. Az arca komoly.

– Szia, Gotje – kezdi. – Mondani szeretnék valamit.

– Szia – suttogom, de csak azzal tudok foglalkozni, hogy mindenki minket néz. Érzem, hogy az arcomba szökik a vér. – Ne itt – felelem.

Kézen fogom, és húzom kifelé a folyosóra. Becsapódik mögöttünk a tante-remajtó. A hurrogás és a füttyülés elhalkul.

– Szólni akartam, hogy elutazom Lühesandba – kezdi.

Kint állunk a folyosón. Az arcomat nézi. Hiába próbálom kiüríteni a tekintetem, úgy érzem, minden rám van írva.

– Nagypával sikerült rábeszelnünk apát, hogy engedjen el. Január másodikára foglaltunk repülőjegyet.

Csak arra tudok gondolni, hogy az már nagyon hamar itt lesz.

– Most vissza kell mennem a terembe – mondom. – Dogát írunk matekból. Elengedem Butnár kezét, és lenyomom a kilincset a tanteremajtón.

Bloomfield a széken ült. Ha paranoiás lennék, azt kellene hinnem, valaki a nyakamra küldte ezeket a labdákat, gondolta. Felállt és szembe fordult velük. Persze miért is küldték volna őket? Hiszen ezek a fénypamacsok önálló akarattal és értelemmel rendelkező lények. Ha labdává akarnak változni, hogy engem idegesítsenek, labdává is változnak, kész. Csak eddig ilyenre nem volt példa, ezért vagyok rajta fennakadva, tette hozzá magában Bloomfield.

Meg akarta fogni az egyiket, utánacapott, de a pamacs kitért előle, játékosan csalogatta maga után. Mégiscsak butaság, gondolta, labdák után futni, megállt, s nézte őket, ahogy helyt maradtak, mikor látszólag felhagyott az üldözésükkel. Már csak megpróbálom elcsípní őket, gondolta újra, és utánuk eredt. Tüstént menekülni kezdtek, Bloomfield azonban szétterpesztett lábbal próbálta beszorítani őket a helyiség egyik sarkába. Hiába: egyenesen átlebegtek a lába szárán, hiszen fényből voltak.

58

5

Kedden lesz szenteste.

Hétfőn apának még dolgoznia kell. Amikor hazajön a könyvtárból, átad nekem egy borítékot. Elvörösödöm.

Apa azt mondja, odament hozzá a könyvtárban egy tisztelettudó fiú, és megkérte, ezt adja át a lányának.

Feltépem a borítékot.

Kedves Gotje!

Lesz nálunk egy kis ünnepség ma este. Szeretnélek meghívni. Remélem, el tudsz jönni.

Butnár.

Leszállok a metróról. Elhagyom a könyvtár épületét, rákanyarodok a facsoporton keresztülvezető ösvényre. Hamarosan Butnárék háza előtt állok. Bent égnek a lámpák. Sütemény illatát érzem. Csöngetek. Butnár nagypja nyit ajtót.

– Szia, Gotje, gyere be – mondja. – Butnár a műhelyben van.

Az alagsor felé vezet.

A lépcső mellett is hajómodellek vannak a falon, mint a régiségkereskedésben.

Meglátom Butnárt, háttal nekem, egy asztalnál ül, előtte félkész hajómó-dell. Valamit éppen ráilleszt, aztán csiszolópapírt vesz a kezébe, meg egy újabb alkatrészt. Ekkor megérzi, hogy ott vagyok, leteszi a csiszolópapírt, felém fordul.

– Szia, Gotje – mondja. – Örülök, hogy eljöttél.

Amint folytatná, furcsa hang üti meg a fülünket. Kerepelés vagy csatto-gás, de egészen szelíd hang. Változó hangmagasságokban.

Butnár a lépcső felé bök.

– Úgy hallom, apa elkezdte. Gyere, menjünk fel.

Visszalépcsőzünk az előtérbe, aztán a belső szobába megyünk. Butnár nagypapája már ott van, karosszékben ül, a zenét figyeli. Merthogy időköz-ben zene bontakozott ki a kezdeti csattogásból és kereplésből. Butnár édes-apja, Ronti felénk fordulva ül a szoba túlsó végében, egy bonyolult szerkezet mögött. Sosem láttam ehhez hasonlót.

– Milyen hangszer ez? – suttogom Butnárnak.

– Eredetileg orgona volt – feleli. – De apa átalakította.

A hátsó falnál csövek sorakoztak. Butnár édesapja több sor klaviatúrán nyomott le billentyűket, elől hősugárzóra emlékeztető alkatrészek is látszo-tak. Egyértelmű volt, hogy a szerkezetet házilag építették össze.

Egyre hömpölygött belőle a zene. Több szólamban, komoly és vicces, ma-gasztos és játékos regiszterekben. Még nem hallottam ehhez fogható kom-pozíciót.

Amikor vége lett, Butnár azt mondta:

– Bravó, apa!

A nagypapa elismerően veregette Butnár édesapjának vállát. Én tapsol-tam.

– Szerbusz, Gotje – mondta Butnár édesapja. – Ronti vagyok. Már hal-lottam rólad. Minden karácsonyra komponálok egy kisebb zenedarabot, és ilyenkor mutatom be családi körben. Örülök, hogy idén te is eljöttél meg-hallgatni.

A nagypapa közben eltűnt, aztán süteményes tálcákkal jelent meg újra. Leültünk a fenyőágakkal díszített asztalhoz, Butnár gyertyát gyújtott. Et-tem egy szelet almás rétest, aztán egy lekváros buktát.

– Az apám és Butnár meggyőztek, hogy engedjem el Butnárt – mondta Ronti. – Ilyen idős koromban én is Németországba utaztam egy évre. Zene-szerzést tanultam. Butnár most nyolc hónapra megy. Aztán, ha hazajött, dolgozhat tovább a műhelyben. De tanulnia akkor is muszáj lesz. Nem hagy-hatja abba az iskolát.

A nagypapa bólogatott, és elmosolyodott.

– Hosszú az élet, Butnár. Mindenre lesz időd.

Láttam, hogy sötétedik, úgyhogy elköszöntem és hazaindultam.

– Vigyázz magadra, Butnár – mondtam, és gyorsan lépkedni kezdtem az egyik utcai lámpa fénykörétől a következőig.

Bloomfield eddig minden szokatlan helyzetben úgy segített magán, ha nem volt már elég ereje, hogy úrrá legyen a körülményeken, hogy úgy tett,

mintha nem venne észre semmit. Ez gyakran segített, és többnyire a helyzet is javult tőle valamicskét.

6

Aznap, amikor Butnár repülője indult, a városi könyvtárba mentem, és kerestem egy modellhajókról szóló könyvet. Százhatvan oldalas volt, sok képpel és technikai leírásokkal. Ha tényleg nyolc hónapig marad Butnár Lühesandban, gondoltam, akkor mire ezzel végzek, az idő kétharmada már letelik. Ettől kezdve mindennap elolvastam egy oldalt a modellhajók könyvéből.

Az év első napjaiban megjelent A tünemény, Tork Botner új könyve. Rög-tön aznap este ott találtam az ágyamon. Apa észrevette, mennyire tetszett nekem az előző regénye, így aztán hazafelé beugrott a könyvesboltba, és megvette.

A nyolcadik oldalon tartottam a modellhajók könyvében, amikor levelem érkezett Németországból. Butnár küldte.

Hogyan nyomozta ki a postacímemet, gondoltam magamban.

Ezt írta:

Kedves Gotje,

60 tegnap este megérkeztem Lühesandba. Itt, a modellhajó-műhelyben minden évben négy gyakornokot fogadnak. Idén az egyik cseh, a másik amerikai, a harmadik pedig vietnámi. A negyedik én vagyok. Egyszerre érkeztünk meg, a reptéren kisbusz várt bennünket. Betettük a bőröndjeinket és beültünk. Fél óra buszozás után érkeztünk a folyópartra, ahol kishajóra szálltunk át, ami behozott a szigetre. Lühesand szigetén csak egyetlen épület áll, a modellhajóműhelyé. Az emeleten vannak a szobáink, és a kishajó hetente hoz élelmiszert és postát. Úgyhogy én is hetente tudok levelet küldeni neked. Mindennap a műhelyben fogunk dolgozni, aztán pingpongozunk és társasjátékozunk. A mestert Zammatnak hívják, és nagyon különös, hegyes bajsza van. Kedvesen beszél velünk. A felesége főz, és az egész műhely és a nappali tele van különleges hajómodellekkel. Zammatnak két gyereke van, de ők már nagyobbak nálunk, huszonevűsek, és nem élnek itt a szigeten.

Most befejezem, de jövő héten újra írok. Remélem, otthon minden rendben.
Butnár

A levelet összehajtogattam és a polcom sarkába tettem, egy külön helyre. Olvasni kezdtem A tüneményt, de nem tudtam figyelni. Az órára néztem. Tíz perc múlva kilenc volt. Leoltottam a lámpát. Elképzeltem a folyó közepén a szigetet, rajta a magányos, egyemeletes, lapostetős épületet. Benne a négy fiú szobáit egymás mellett.

Arra gondoltam, az én életem is modellhajó, és ez az idej nyolc hónap csak egy alkatrészt. Legjobban teszem, ha szépre csiszolom, mert akkor büszke leszek rá, ha végül beépíthetem a hajóba.

Reggel megállapítottam, hogy álomtalanul aludtam, és jól kipihentem magam. Kiugrottam az ágyból, szokás szerint tornáztam és fekvőtámaszoltam.

Arra gondoltam, ha Butnár édesapja, Ronti zeneműveket komponál, Butnár pedig modellhajókat épít, akkor én kitalálok egy képzeletbeli állatot. Fogom a biológiakönyveket, megfigyelem, hogyan mutatják be az egyes állatfajok jellemzőit, élőhelyét és viselkedését, és én is elkészítem a saját kitalált leírásomat erről az állatról. Ha elég részletesen csinálom, kelleni fog hozzá nyolc hónap.

Ennek megörültem, és bementem az iskolába. Iskola után rögtön az íróasztalomhoz ültem, és némi rajzolgatás után megalkottam a pottát. A potta gömbölyded, jóindulatú, szelíd állat, a kifejlett példány nagyjából egy méter húsz centi magas. Vízi emlős, és kimondottan családcentrikus. Sorra vettem a farkas, a vidra, a keselyű leírását a biológia-tankönyvben és az apa polcán levő sokkötetes nagylexikonban, és ezeknek megfelelően először lejegyeztem egy tömör ismertetést a potta jellemzőiről. Észre se vettem, úgy elment vele két óra. Utána vacsoráig leckét írtam, este pedig tovább olvastam Tork Botner új regényét. A tartalomjegyzékből kiderült, hogy harmincnyolc fejezetből áll, ezért harmincnyolc napra osztottam be magamnak, de aztán nem értem az első fejezet végére, és máris elálmosodtam. Mikor lekapcsoltam a villanyt, megint a folyami szigetet láttam magam előtt, amit minden oldalról nyaldos az Elba vize.

7

Iskolába menet a metrón Tork Botner könyvein gondolkoztam. Az első három könyvének bármelyik mondatáról rögtön megismertem volna, hogy ő írta. Most az új könyv mintha nagyon más lenne. Ez is tetszik, de nem úgy, mint az eddigiek. Csak azért tűnik másmilyennek, mert új? – tűnődtem. Mikor megismertem Botnert, már volt három könyve. Ez a regény viszont most árnyalja a róla eddig kialakult képemet. Talán nem is a könyv más, hanem csak az én elfogadásom más, ami a könyvre irányul, töprengtem. Aztán jött a Goonthorp megálló, ahol le kell szállni az iskolához, és leszálltam.

61

Elszomorodik, noha nemigen tudja, hogy a labdák mit árthatnának neki.

Utolsó óra után Eliza azt kérdi, van-e kedvem uszodába menni. Megbeszéljük, hogy ötkor találkozunk. Otthon leckét írok, aztán előveszek egy sporttáskát, beleteszem a fürdőruhát, az úszószemüveget, egy törülközőt, a strandpapucsot meg a hajkefét. Fél ötkor indulok a metróhoz.

A medencében elég sokan vannak, Eliza és én egymás mögött úszunk, néha megállunk és beszélgetünk kicsit. Fél óra elteltével pisilnem kell, kimelegszek a medencéből, az öltöző felé tartok. Erik jön szembe, fehér munkaruhában van.

– Szia Gotje! – mondja.

– Szia! Hogyhogy itt vagy? Nincs nyári szünet...

Csöpög a hajamból a víz. Magamra tekerem a törülközőt.

– Néha tanítási időben is beugrom, bár rendszerint hétvégén – feleli Erik.

– Most megbetegedett egy állandó kolléga, és behívtak helyettesíteni. Majd elmesélem – int, aztán továbbindul.

Összesen egy órát úszunk, Eliza szól, hogy haza kell mennie. Amikor kilépünk az öltözőből, megint találkozunk Erikkel, és megkérdezem, hogy tesz nekik a munka. Azt mondja, szereti.

– Záráskor a víz tetejéről és aljáról szedjük össze az apró szennyeződést – kezdi. – Minden szennyeződés vagy könnyebb, mint a víz, vagy nehezebb. Ha könnyebb, fent marad, és akkor hálóval lekotorják, ha nehezebb, elsüllyed, akkor a speciális vízi porszívóval összeszedik a medencefenékről. Emiatt a medence teljes vizét csak ritkán kell leengedni.

Elizával egymásra nézünk, aztán elköszönünk Eriktől.

8

Másnap délután tovább dolgoztam a pottén. Egy alomban két-öt utódja születik, a nőtény hatévesen válik ivaréretté.

Mire elolvastam A tünemény nyolcadik fejezetét, megérkezett Butnár levele.

Kedves Gotje,

eltelt az első hét. Három feladatot kaptunk: Khannal, a vietnámi fiúval közösen készítünk egy modellt, ez az első. Hónap végére kell kész lennünk. Ha nem egyedül csinálsz meg egy modellt, hanem kettesben, valaki mással, abból rengeteget lehet tanulni. A második feladat: kalapból kihúztunk egy alkatrészt, abból kell tíz darabot elkészítenünk. Milliméterpontosan ugyanúgy, hogy teljesen felcserélhetőek legyenek egymással. Nekem a hajófenék bordázatának egyik eleme jutott, elég trükkös. Ezzel jövő hét végére kell kész lennünk. A harmadik feladat pedig az, hogy mindegyikünknek szét kell szednie egy-egy értékes régi modellt, és felfrissíteni rajta a festéseket, lakkozásokat. Talán ez a legnehezebb feladat, és ezzel már holnaputánra el kell készülnünk. Szerencsére elég jól állok vele, pedig az elején azt hittem, gondok lesznek. Nagyon félttem, hogy eltörök valamit, hiszen eddig még soha nem szedtem szét kész hajót.

62

Félbeszakítottam az olvasást. Feltűnt, mennyivel hosszabb levelet írt Butnár, mint első alkalommal. Arra gondoltam, nekem is írnom kellene neki. Eddig még eszembe se jutott. Vajon miért nem? Most döböntem rá, hogy biztos ő is szívesen olvasna valamit esténként a szobájában Lühesandban.

Újra kézbe vettem a levelet:

Az amerikai fiú, Brian azt mondja, ha jó idő lesz, szerinte úszhatunk az Elbában. Folyóparti városban lakik Pennsylvániában, és nyaranta sokat úsznak a haverjaival. Magával hozott egy GameBoyt is, egészen más, mint az enyém. Nálunk nem árulják ezt a gyártmányt. A cseh fiút Pavelnek hívják. Egy évvel fiatalabb, mint mi, többiek, de ő a legügyesebb. A leggyorsabban ő végez a feladatokkal, és ő ragasztja a legcsinosabb modelleket. Mindhárman nagyon jó fejek, örülök, hogy ilyen klassz a társaság. A mester felesége azt mondta, szólítsuk Katharinának. Nagyon finomakat főz. Egyik délután megmutatta a madáretetőket, és reggel gyakran halljuk, hogy az evezőpadon edz. A mesteren pedig mindig meglepődök. Tudja, hogy mit kell

mondania. Türelmes, de azért megköveteli, hogy keményen dolgozzunk és fejlődjünk. Nap végére mindig kifáradok agyban. Kicsit bánom, hogy nem hoztam több könyvet magammal, mert itt minden könyv németül van. Annak viszont örülök, hogy megtaláltam a polcon Tork Botner első regényét. Már annyszor olvastam, hogy most egész vicces németül újraolvasni. Mindennap elolvasok belőle egy oldalt, és persze pontosan tudom, hol tartok. Lehet, hogy egy szöszedetet is készítek magamnak, kiírom, hogy a gyakoribb kifejezések hogy vannak németül. Szerintem egész jó némettudásra fogok szert tenni, ha végigolvasom. Azonkívül a Simpsons is megy a tévében német szinkronnal, együtt szoktuk nézni a srácokkal ebéd után. Néha azon nevetünk, ami történik, máskor meg a nyelv hangzásán. Némelyik szó olyan furcsán hangzik Homer és Bart szájából.

Te mit csinálsz mostanában? Kaptam egy levelet apáéktól, apa új művön dolgozik, nagypapa pedig szokás szerint akármennyi ideig el tud szöszmötölni a boltban. Úgy tűnik, jól vannak. Vigyázz magadra, sokat gondolok rád.

Butnár

Összehajtottam a levelet. Igen, talán már holnap írok neki. Megnéztem a borítékot, ahol Butnár gondosan feltüntette a feladó nevét és címét. A cím csak ennyi volt. Lühesand, Deutschland, és egy irányítószám.

Erőlködik, hogy halljon valamit. Fülel – néma csend.

9

63

Kinyitottam Tork Botner regényét, és belemerültem az olvasásba. Most már ez az új könyv is nagyon tetszett.

Mostantól fogva jobban ügyel majd a közérzetére, és legelőbb is füldugót vesz ki a szekrénye egyik kis rekeszéből. Aztán fölkel, megindul próbaképp. A labdák követik ugyan, de úgyszólván nem hallja őket. Bloomfield tesz néhány lépést, minden különösebb nehézség nélkül sikerül. Ki-ki magának, külön Bloomfield, külön a labdák, ámbár egymásra vannak utalva, mégsem zavarják egymást.

Este, miután leoltottam a villanyt, egy anyapottét láttam magam előtt. Nyomában totyogtak a kicsinyei. Pár lépés után a folyóhoz értek, és csendesen tempózni kezdtek a bársonyos vízben.

Másnap reggel a metrón a telefonomat nyomkodtam, és a fényképek között megtaláltam azt a kettőt, amit Butnárék családi legendáriumáról lőttem. Akkor szinte még nem is ismertük egymást Butnárral, gondoltam magamban, pedig itt élünk ugyanebben a városban, és ugyanabba az iskolába jártunk. Hirtelen belém hasított, hogy még egy hónap se telt el Butnár nyolc hónapos távollétéből. Aztán elkalandoztak a gondolataim. Szemközt velem, a metrókocsi túloldalán egy kék kalapos nő nagy műanyag hordozót tartott. Egy chihuahua volt benne.

Mikor beértem az iskolába, Eliza szólta, hogy matekdogát írunk. Eszembe jutott, akkor is éppen matekdoga következett, amikor Butnár szünetben bejött az osztálytermünkbe. Fura belegondolni, hogy régebben mennyire tudtam izgulni, most meg szinte nem is érdekel. Nem tartom észben, ha szól a tanár, hogy következő órán dolgozat jön.

Délután anya otthon volt. Leckét írtam. Bejött a szobámba, és mondta, hogy Elizával meg Eliza anyukájával négyesben programot szerveztek. Hatkor találkozunk a plázában, bemegyünk egy-két boltba, fagyizunk, aztán mozi. Eliza anyukáját mindig is ugyanolyannak láttam, mint anyát. Egyforma magasak, ugyanolyan barna a hajuk, még a frizurájuk is hasonló. Anyának nincs testvére, de ha lenne, biztos pont úgy nézne ki, mint Réni néni. Egy-két éve anya félrevont, és megkért, ne hívjam néninek Eliza anyukáját, úgyhogy most már Réninek szólítom. Kicsit nehéz volt elhagyni a nénit, de újabban rááll a szájam. Eliza se nénizi az én anyumat. Nyomulunk négyen a plázában, ruhákat próbálunk, bemegyünk a kis boltokba, ahol csatokat, napszemüvegeket meg egyéb kiegészítőket árulnak. A filmet Eliza választotta, szokásos családi rajzfilm, Pixar gyártmány. Régebben sokat nevettem az ilyeneken, de már egyáltalán nem érdekelnek. A pattogatott kukoricából se nagyon eszem.

Furcsa kimondani, de otthon, lefekvés előtt arra gondolok, szívesebben maradtam volna itthon, olvastam volna egy fejezetet Tork Botner regényéből. De mindenben van valami jó. Így legalább egy nappal tovább kitart a könyv. Holnap fogom elolvasni a mára betervezett fejezetet. Lühesand, ízlelgetem a szót, aztán elalszom.

10

Katharina néninek van egy cicája, írja a levelében Butnár. A ház elé szokta kitenni a kistálat. A macska szabadon csatangol az egész szigeten. Havazni nem havazik, de az idő továbbra is szeles, ezt is írja. Butnár jó vastag takaróval alszik. Belerázódott az egész napi hajóépítésbe. A modellhajók szokásos hosszúsága húsz és negyven centi között van, de most belekezdtek egy majdnem egyméteres, pontosan kilencvenhat centis modellbe. Ezen együtt dolgoznak mind a négyen. Sokkal több alkatrészből áll, és kevés kivétellel maguk az alkatrészek is nagyobbak.

Néha, amikor arra gondolok, mit jelenthet Butnárnak a modellépítés, elkedvetlenedem. Nekem egyelőre nincs ilyesmi az életben, amit aktívan csinálnék és ennyire fontosnak tartanék. Vajon ez baj? Egyre többet töprengek ilyesmiken.

Bloomfield kilép a laborból, ott áll előtte egy fénypamacs. Az úrhajós szinte meghatódik a lény láttán, amely nem változott celluloidlabdává. Ha kérdezne tőle valamit, a pamacs valószínűleg jóindulatúan válaszolna.

Különös, milyen kevésbé érdeklik a labdák, amióta megszabadult tőlük. Amíg a sarkában voltak, az ember valahogy azt gondolta volna, hogy hozzátartoznak, hogy valami módon figyelembe kell venni őket.

Kedden voltunk a plázában filmet nézni Elizával, anyával és Rénivel, ma csütörtök van. Tegnap végre megírtam a Butnárnak szóló levelet, de még nem postáztam.

– Anya, te honnan ismered Rénit? – kérdeztem, amikor kettesben maradtunk a konyhában.

Apa megint délutános volt, ilyenkor négyre kell beérnie a könyvtárba. Pár perccel ezelőtt cipőt húzott, és elindult.

– Gimiben osztálytársak voltunk – mondta anya. – Még soha nem meséltem? Érdekes. Egy darabig előttem ült. Közel laktak az iskolához, és tanítás után néha felugrottunk hozzájuk, négyen-öten, lányok. Az anyukája nagyon kedves volt, mindig szívesen látott bennünket.

Szemközt megjelent még két pamacs. Most már hárman álltak szemben Bloomfielddel. Mintha várták volna, hogy mondjon valamit.

– Gyere már ide – kiáltja Bloomfield –, kapsz valamit.

Arra gondol, valahogy nekiadja az első pamacsnak a laborban pattogó labdákat.

A másik két pamacs jóval hamarabb felfogja a dolgot, mint az első. Integnek az elsőnek, közben Bloomfielldre összpontosítják figyelmüket.

Bloomfieldden csak késve fut át, hogy milyen idegennek, reszelősnek érezte a hangját. Amikor a földi kapcsolattartóval egyeztet, nem szokott furcsának tűnni.

Apa nem volt itthon három napig. Londonba utazott, a könyvtárosok éves konferenciájára. Amikor hazaért, hozott nekem csokit, anyának bonbont, meg egy kis üveget, amiről azt mondta, hogy valami fura szósz van benne, meg egy üveg szeszes italt. A kis üveget betettük a hűtőbe. Nem bontottuk meg aznap este. Sötétzöld színű volt. Apa azt mondta, a Formula–1 nevű olcsó szállodában foglalt szobát. Amikor belépett a szobába, megértette, miért így nevezik a hotelt. Közvetlenül az autópálya mellett volt, és az elhaladó kocsik olyan zajjal voltak, mint amikor Formula–1 autóversenyt néz az ember a tévében. A szobát tágasnak és kényelmesnek tartotta, csak a vécé és a tusoló volt furcsa. Ezek a folyosóról nyíltak, és úgy tűnt, mintha valami konténerbe lépett volna be. De nem sokat foglalkozott a szállással, kora reggel nekiindult mindennap, és csak estére tért vissza a Formula–1-be.

Első nap megtartotta az előadását. Kartotékkrendszer a városi könyvtárban, ez volt a címe. Utána is meghallgatott minden előadást, és az ebédszünetekben sétált valamennyit a városban. Tetszett neki London. Fiatalabb korában járt már ott néhányszor. Február végéhez képest az idővel is szerencséje volt.

A két hátsó fénypamacsot szemlátomást furdalja a kíváncsiság, az első viszont csak bambán lebeg Bloomfield előtt. Nem reagál.

Bloomfield nem akar késlekedni.

– Hát még most sem értesz? – kérdi az elülső pamacstól.

Szombat délelőtt visszavittem a könyveket a városi könyvtárba, és újakat vettem ki. Amikor kiléptem a könyvtár kapuján, önkéntelenül a másik irányba indultam, nem a metró felé. Végigmentem a facsoportban meghúzódozó ösvényen – illetve nem egészen végig. Nem akartam kibukkanni a túloldalon, Butnárék háza és a régiségkereskedés előtt. De a fák alatt jólesett egy ideig nézelődni, lélegezni, beszívni a hangokat, a lombokon átszűrődő fényt. Aztán megfordultam, és hazajöttem. Hazafelé útba ejtettem a postát, és feladtam a Butnárnak címzett levelet. Kíváncsi vagyok, hány nap alatt ér oda.

Otthon nem kezdek bele semmibe, csak állok az ablaknál. Bal felől egy templomtorony, középen facsoport, parkoló autók, jobbról egy nagy, soklakásos ház, az aljában néhány bolt. Kétéves koromban költöztünk ide, az előző otthonunkra egyáltalán nem emlékszem. Szeretem ezt a látványt, de most belém hasít, hogy még sose néztem meg tüzetesen. Megszoktam és belém ivódtak a részletei, de nem álltam még itt soha, hogy módszeresen áttanulmányozzak mindent. Tetszik, ahogy nyáron egy darabig a templomtorony mögül kel fel a nap, aztán tél közeledtével átvándorol a ház mögé. Jó, hogy tágas a panorámánk, hallani, ahogy susognak a falevelek. Érdekes, milyen könnyű elégedettnek lenni bizonyos dolgokkal, anélkül, hogy igazán megfigyelnénk őket. Visszamegyek az ágyhoz, olvasni kezdek.

13

Este megittam egy egész kanna kamillateát.

66

Csapda, halászat.

Azt álmodtam, Lühesand egy úszómedence közepén van, amit Erik takarít. Az Elba halai ettől függetlenül átúsztak a medencén – mintha annak féligáteresztő hártályából lennének a falai. És Butnárék sem csak a házban tartották már a modellhajókat. Damilokkal feszítve a víz alatt kiállítottak jó párat. A halak megnézték a hajókat, és továbbúsztak. Erre felriadtam. Még az éjszaka közepe volt. Ki kellett mennem pisilni. A vécén eszembe jutott, hogy a modellhajók ragasztása talán elengedne a víz alatt. Aztán arra gondoltam, talán nem is vízben oldódó ragasztót használnak.

A két hátulsó pamacs most mintha összesúgna. Közelebb húzódnak egymáshoz. Bloomfield mérgesen néz rájuk.

Már megszoktam, Butnár levele mindig csütörtökönként érkezett meg. Következő héten is így volt.

Ezt írta:

Kedves Gotje,

megkaptam a leveledet, nagyon örültem neki.

Elképzeltelek, ahogy írod, aztán ahogy elmegy a postára, és elküldöd. Aztán ragasztottam tovább a modellt, amin épp dolgozunk Pavellel. Kicsit minden egyéb valószínűtlenné vált a modellhajó-építésen kívül. Ebbe annyira bele tudok feledkezni. Néha azon kapom magam, nem is vagyok tisztában vele, ezt vagy azt az alkatrészt pont most illeszttem-e a modellre, vagy egy

hete illesztettem rá, vagy a jövő héten fogom ráilleszteni. Ezzel csak azt akarom kifejezni, hogy ha valamit ilyen sokat csinálsz, a nap nagy részében, minden egyes nap, akkor az némileg kikapcsolja az idő linearitását. Minden egyéb csak valami fura fátylon keresztülszűrve, valószínűtlenebbül létezik. Persze azért szoktunk focizni is. Nincsenek állandó csapatok, de azt szeretem legjobban, amikor Pavellel vagyok, és Brian meg Kahn alkotják a másik csapatot. Nagyon megértjük egymást Pavellel, hogy ki hova fog helyezkedni, és mikor kéri a passzt. Katharina néni minden héten egyszer csinál szója-pörköltet. Először nem tudtam, mi az, itthon nem ismertem ezt az ételt, de mostanra az egyik kedvencem lett. Szóval új szokásaim is vannak.

Olyan sötétek itt az éjszakák. Valamelyik éjjel fölébredtem, és csak néztem kifelé a sötétbe. Nem láttam semmit. A folyó áramlását viszont hallottam. Aztán visszaaludtam. Kicsit hiányoznak apa otthoni koncertjei, de szerencsére a mesternek is vannak cd-i, néha betesz zenét. Amióta elromlott a tévé, Zammatt mester nem hozatott másikat, és nekem nem is hiányzik. Brian szokta emlegetni, hogy szívesen nézne sportközvetítést. A mester azt mondta, ha kitavasodik, elmegyünk szurkolni egy focimeccsre Hamburgba.

Jövő héten elérkezik a március. Hiába tűnik úgy, hogy áll az idő, azért csak halad.

Butnár

Butnárból a bezártság kihozza a filozofálgatást, gondoltam magamban, de nem gúnyosan, hanem szeretettel. A kupac tetejére tettem a levelet. Ez volt a hatodik.

Aztán belekezdtem, hogy én is írjak neki.

14

Butnár azt írja, onnan is lehet tudni, hogy lassan kitavasodik, hogy amikor kimennek ebéd előtt körbesétálni a szigetet, a Mester néha már nem a kék kabátját veszi, hanem csak egy vastag piros kötött szvettert húz a benti pulóvere tetejére.

Reggelente néha magamtól ébredek, mielőtt megszólalna az ébresztőóra. Ilyenkor csak fekszem egy-két percig mozdulatlanul. Elképzelem a folyó által körülfogott Lühesandot, és a sziget körvonala mentén mozgó nagy piros pontot. Körülötte négy kisebb pont a négy tanítvány. A piros pont közepe összesen szürkéllik. Nem tudom, miért gondolom, hogy a Mesternek ősz a haja. A legközelebbi levelemben majd megkérdem Butnárt, tényleg az-e. Úgy látom az egészet felülről, mint egy légi felvételen. Belém hasít, hogy én még soha nem jártam semmilyen szigeten. Hajón sem ültem. Felkelek.

Az iskola felé tartó metrón azt képzelem, mintha nem járművön lennék, hanem a víz sodorna. Egyetlen H₂O molekulának képzelem magam, úszom a többi molekula és a vízinövények között. Néha a meder fenekét súrolom, aztán feljebb pattanok, a felszín közepébe húz a hőmérséklet, a sűrűlódás, az áramlat. Nem is tudom, hogy elhaladok-e Lühesand szigete mellett. Kicsit elábrándozok, majdnem túlmegyek az iskola megállóján, de az utolsó pillanatban észbe kapok, felugrok, és még sikerül leszállnom.

Amikor beülök a padba, Eliza mosolyogva néz rám, mintha elfelejtettem volna valamit.

Bloomfield nem tudja, hogyan tovább. Legszívesebben csinálná tovább a munkát, a kutatásokat, de tudja, amíg a labdaügyre pontot nem tett, úgysem lesz nyugta. Áll a labor előtt, az ajtónak háttal. Úgy érzi, talán örökre így marad. Körülötte úr, otthon a Föld bolygón, értelmezhetetlen messzeségben az isten, a haza, a család. Bloomfield nem érzi, hogy valaha is visszaérhet oda. Sóhajt, lehunyja a szemét.

15

Gotje egyik napról a másikra félbehagyta a potte megrajzolását. Úgy érezte, kimerítette a benne rejlő lehetőségeket. Más kezdte foglalkoztatni.

Felírta egy lap tetejére: A revü, és aláhúzta.

Úgy képzelte, egy benzinkút lesz a helyszín. Beáll egy kocsi a töltőcsap mellé, a vezető kiszáll. Egy medve lép oda hozzá, felkéri, táncra perdülnek. A benzinkút hangfalaiból árad a zene, nem túl gyors, de lendületes. Kerिंगőznek. A sofőr egyszer csak a fejéhez kap, mint aki szédül. A medve fogja, tartja, nehogy elvágódjon. Szép lassan a földre engedi a sofőr ernyedtestét, összehajtogatott kabátot tesz a feje alá.

Gotje nem tudta pontosan, mit akar kezdeni ezzel a jelenettel, de abban biztos volt, hogy megragadta a fantáziáját.

68

Ők azonban ott álltak, és nem lehetett megszabadulni tőlük. Legszívesebben bevverte volna a fejüket az öklével, de hát fénypamacsok voltak. Így aztán tovább kínlódott velük.

Elképzelte, hogy elmélyed a munkában, és nem gondol semmi másra. Legalább elképzelni még el tudta.

(A szövegben jelöletlen idézetek találhatóak Franz Kafka: Blumfeld, az öregedő agglegény című novellájából, Tandori Dezső fordításában)